

Strabbe: Den Bemærkning, hvormed den højtærede Finansminister indledede sine Udtalelser i Dag, nemlig, at en Foranstaltning som den foreliggende ikke vilde blive ubelukkende til Fordel for Landbruget, er selvfølgelig rigtig, og det er jo heller ikke nogen Bemærkning, som er os ubekendt i Forvejen her i Tinget; men det forekommer mig ikke, at det kan berøve Foranstaltningen sin Værdi eller paa nogen Maade afholde os fra at træffe den, naar vi ellers anse det for rigtig; thi sikkert er det jo dog, at den for en meget væsentlig Del vil komme Landbruget til gode. Naar den højtærede Minister talte om en Uddeling i Flæng, har jo allerede den ærede Ordfører for Lovforslagsstillerne gjort nogle Modbemærkninger derimod. Jeg vil tillade mig dertil at sige den Betragtning, at det forekommer mig, at det ved et Spørgsmaal om Statens Anbringelse af Statens Midler og Statens Forbringer til dem, hos hvem den anbringer dem, er fuldt berettiget, at Staten tager Hensyn til sin Stilling baade som Laangiver og som Laantager og siger, at det er rimeligt, at vi af dem, der laane hos os, ikke tage strengere Vilkaar, end vi faa, naar vi selv optage Laan, og dette er jo netop Tanken i det Forslag, som jeg har tilladt mig at stille som Ændring: at Statens Fordringer til dem, der modtage Laan af Staten, skulle være omtrent de samme som de Vilkaar, som Staten faar, naar den optager et Laan. At den finansielle Status vil blive forrykket ved mit Ændringsforslag er vistnok et for stærkt Udtryk af den højtærede Minister. At det vil paavirke den finansielle Status, er jo aldeles sikkert; men at Statens finansielle Status paa nogen Maade vil blive forrykket derved, det vil sige paavirket paa en Maade, som vil kunne genere endogaa for et Aars Overflod, tror jeg ikke. Den højtærede Minister nævnte, at 9—11 Millioner ere anbragte under Finansministeriet. Det falder sammen med, hvad jeg havde tænkt mig, at det hele vilde blive et Beløb af saadan noget som 25 Mill. Kr., maaske lidt mere, idet jeg regner omtrent 14 Mill. fra Sors og Kommunitet, omtrent 9 Mill. fra Finansministeriet og mulig lidt til, saa at det omtrent vil blive det Beløb, jeg nævnte: 25 Millioner Kr. Forstøllen i Renten her vil naturligvis ganske vist paavirke den finansielle Status ved at give en mindre Indtægt, men den vil aldeles ikke kunne forrykke Budgettet. At den Fordeling af Gøderne, som vil ske, vil være vilkaarlig, kan man af samme Grund ikke sige. Den er netop den rimelige; det sker netop ud fra den Betragtning, at Staten bør give de

samme Vilkaar, som den selv tager. Den Udtalelse af den højtærede Finansminister, at han fastholder og vedblivende har for Øje, hvad han tidligere har udtalt, nemlig om Rigtigheden af en fortsat Konvertering af Statens Gæld, kan det kun glæde mig og vistnok det hele Ting at høre ham fremsætte; men det forekommer mig ikke, at det, at den højtærede Minister tænker herpaa og forhaabentlig faar det sat i Værk, paa nogen Maade skalde afgive nogen Grund til ikke at bruge et andet fuldt berettiget, i enhver Henseende forsvarligt og paa det Omraade, hvor det kommer, rammende Middel; og derfor forekommer det mig, at det, den højtærede Minister udtalte, ikke afgiver nogen Grund til ikke at indgaa paa en Reform som den her foreslaede. — Den højtærede Minister mener, at den naturlige Udvikling for Prioritetshaverne er den, at de opstige deres Laan af Statens og andre Midler og tage Kreditforeningsmidler. Ja, hvis man stod ganske paa bar Bund, hvis ingen Anbringelse havde været slet, kan det gerne være, at det kunde siges; men da Faktum er, at en meget stor Del af Statens og andre offentlige Midler ere anbragte i Prioriteter, specielt i Landejendomme, kan det ikke siges at være naturligt at lade Udlaan baade for Laantagere og Laangivere fremfalde af, at Laantagerne nødsages til at opstige disse Midler for at søge hen til Kreditforeningsmidlerne, saa at Staten nødsages til at anbringe sine Midler paa anden Maade. Det kan naturligvis gøres; men jeg maa bestride, at det efter det historisk givne og efter den Udvikling, vi ere i, er naturligt. Det naturlige er, at da Statens Midler ere anbragte paa denne Maade, bør de vedblive at være anbragte paa denne Maade, og at Staten faar sin passende Indtægt af de Ejendomme, hvori de ere udlante, faar den Indtægt, som staar i Forhold til den Byrde, som Staten selv bærer. Naar den højtærede Finansminister frygter for, at det ikke vilde være praktiskabelt at faa en Overenskomst med Kreditorerne om en eventuel Forhøjelse af Renten, naar Kursen gik op, altsaa naar Statens egne Laanvilkkaar bleve dyrere, mere byrdefulde, deler jeg slet ikke denne Frygt. Thi det vil uden Tvivl være den letteste Sag af Verden at faa fra alle Laantagere af Statens Midler en Erklæring, hvorefter de samtykke i, at de, saafremt Konjunkturerne maatte gaa op, ville gaa til en Forhøjelse i Forhold dertil, saaledes at denne kan ske pr. Termin, ikke vilkaarlig til ubestemt Tid, men pr. Termin og i bestemt Forhold til de Laanvilkkaar, som Staten selv har. Det tror jeg vil være